

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

PRIMÁRNE VZDELÁNIE	ISCED 1
VYUČOVACÍ JAZYK	SLOVENSKÝ JAZYK
VZDELÁVACIA OBLASŤ	JAZYK A KOMUNIKÁCIA
PREDMET	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
SKRATKA PREDMETU	SJL
ROČNÍK	DRUHÝ
ČASOVÁ DOTÁCIA	8 HODÍN TÝŽDENNE 264 HODÍN ROČNE
MIESTO REALIZÁCIE	TRIEDA KNIŽNICA POČÍTAČOVÁ MIESTNOSŤ

Úvod

Vzdelávacie štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni vzdelávania je pedagogický dokument, ktorý stanovuje nielen výkon a obsah, ale umožňuje aj rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Pozostáva z charakteristiky a cieľov predmetu, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Predstavuje ucelený systém kognitívne odstupňovaných výkonov – učebných požiadaviek. Tieto základné požiadavky môže učiteľ bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti žiakov.

K vymedzeným výkonom sa priradzuje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu (jazyková a slohová zložka, čítanie a literárna výchova). Učiteľ môže tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu podľa jednotlivých ročníkov.

Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale aby im vytváral primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, spôsobilostí a zručností.

Charakteristika predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Ciele predmetu

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh. *Počúvanie:* žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

Kompetencie

Kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

Kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešení ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovně ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

Kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch.

Vzdelávací štandard

Jazyková a slohová zložka – 132 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správne určovať hlásku a písmeno v daných slovách, - vymenovať počet písmen a hlások v slovách, - rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch), - správne vyslovovať hlásky v slovách, - napísať tlačené a písané písmená slovenskej abecedy, - vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, - zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena, 	<ul style="list-style-type: none"> - hláska a písmeno, - rozlíšenie pojmov hláska – písmeno, - odlišnosť písmen ch, dz a dž v hovorenej reči a v písanom prejave, - výslovnosť hlások a písmen v slovách, - abeceda,
<ul style="list-style-type: none"> - správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dlžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky, - rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), - správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, - opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovacie znamienka: dlžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky, - rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova),

<ul style="list-style-type: none"> - samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, - samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, - samostatne vymenovať dvojhlásky, - v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, - rozdeliť samohlásky na dve skupiny, - správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, - uplatniť pravopis slov so samohláskou ä, - rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (latka – látka, sud - súd), 	<ul style="list-style-type: none"> - samohlásky: krátke a , - spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké, - dvojhlásky, - rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, - samohlásky: krátke a dlhé, - samohláska ä a jej pravopis,
<ul style="list-style-type: none"> - správne vyslovovať a písať dvojhlásky: ia, ie, iu, ô, - správne prepisovať slabiky ja–já, je, ju–jú na začiatku a na konci slova, - zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhláskami: ia, ie, iu, ô, 	<ul style="list-style-type: none"> - dvojhlásky: ia, ie, iu, ô,
<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž, c, dz, j d', t', ň, ľ a samostatne ich vymenovať, - uplatniť pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, 	<ul style="list-style-type: none"> - mäkké spoluhlásky, - pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach a y/ý v koreni domácich slov, - výslovnosť mäkkých spoluhlások č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, ľ,

<ul style="list-style-type: none"> - správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, 	<ul style="list-style-type: none"> - výslovnosť a pravopis spoluhlások d', t', ň, ľ pred samohláskami i, e a pred dvojhláskami ia, ie, iu,
<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať v slovách tvrdé spoluhlásky h, ch, k, g, d, t, n, l, - rozlišovať tvrdé spoluhlásky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, - uplatniť pravopis y/ý po tvrdých spoluhláskach, - uplatniť pravopis i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...), - uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou l, po ktorej sa píše y (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...), 	<ul style="list-style-type: none"> - tvrdé spoluhlásky, - výskyt i/í po tvrdých spoluhláskach v cudzích a zvukomalebných slovách, - výslovnosť a pravopis spoluhlások d, t, n, l v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlások d', t', ň, ľ,
<ul style="list-style-type: none"> - rozoznávať krátke a dlhé slabiky, - správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, - správne spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík, - rozdeľovať slová na slabiky, <ul style="list-style-type: none"> - rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné, - správne rozdeľovať slová na konci riadku, - rozoznávať kvantitu slabík, 	<ul style="list-style-type: none"> - slabika, - kvantita slabík, - spájanie hlások do slabík, <ul style="list-style-type: none"> - slabičnosť slov, - rozdeľovanie slov na konci riadka,

<ul style="list-style-type: none"> - rozdeľovať slová s dvojhláskami na slabiky, 	
<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť gramaticky správne vety, - poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie), - správne používať za vetami interpunkčné znamienka: bodku, otáznik, výkričník, - uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, - rozlišovať neúplnú vetu v texte, 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá veta, <ul style="list-style-type: none"> - druhy viet, - interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník) na konci vety, <ul style="list-style-type: none"> - neúplná veta,
<ul style="list-style-type: none"> - zablahoželať ústne aj písomne, - používať tykanie a vykanie v závislosti od danej situácie, - napísať správne adresu svojho bydliska, - napísať jednoduchý (súkromný) list, - sformulovať blahoželanie ústne, písomne, <ul style="list-style-type: none"> - napísať blahoželanie na pohľadnicu, 	<ul style="list-style-type: none"> - ústne a písomné blahoželanie, <ul style="list-style-type: none"> - tykanie – vykanie, - adresa bydliska, - súkromný list, - blahoželanie (ústne, písomne), <ul style="list-style-type: none"> - pohľadnica,
<ul style="list-style-type: none"> - porozprávať vlastný zážitok, - porozprávať obsah z prečítaného textu, - porozprávať príbeh podľa série obrázkov, - porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, - vytvoriť nadpis k príbehu, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozprávanie (ústne), - opis predmetu, ilustrácie.

<ul style="list-style-type: none"> - opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, - opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby. 	
---	--

Čítanie a literárna výchova – 132 hodín

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), - uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, - čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, - prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu), - čítať text s porozumením, reprodukovať informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené priamo, 	<ul style="list-style-type: none"> - text, - báseň, - strofa, - rým, - verš - nadpis,

<ul style="list-style-type: none"> - porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, - vyjadriť vlastný názor na prečítaný text, - rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, - identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, - identifikovať v básni strofu, - identifikovať v básni rým, verš, - zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu, - identifikovať nadpis v texte, - tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým), 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, - poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, - orientovať sa v knižnici, - čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, - povedať obsah prečítanej knihy, - vymenovať postavy z prečítanej knihy, <ul style="list-style-type: none"> - poznať mená detských ilustrátorov, - nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe, 	<p>autor, spisovateľ, spisovateľka, kniha, knižnica, čitateľ, ilustrácia, ilustrátor,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, - odlišiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), - zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu, 	<ul style="list-style-type: none"> - krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti, - ľudové riekanky, vyčítanky, piesne,
<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem ľudová rozprávka, - plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, - uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, - identifikovať postavy v rozprávke, - porozprávať dej rozprávky, - povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, - vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, 	<ul style="list-style-type: none"> - ľudová rozprávka (obsah, dej, postavy),
<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem bábkové divadlo, - vysvetliť, čo je bábka, kto je bábkoherec, bábkar, - zhotoviť jednoduchú bábku (z papiera, látky), - zahrať bábkovú hru so spolužiakmi, 	<ul style="list-style-type: none"> - bábkové divadlo, bábkoherec, bábka,
<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem zdobnenina, - vyhľadať zdobneninu v texte, - vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami, 	<ul style="list-style-type: none"> - zdobnenina,

<ul style="list-style-type: none"> - čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, - povedať stručný obsah prečítaného textu, - poznať názvy známych detských časopisov. 	<ul style="list-style-type: none"> - noviny, - detské časopisy.
---	---

Metódy a formy práce

Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať na 1. stupni ZŠ. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si dieťa osvojovalo poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. „tvorivého písania“, je nutné využívať neverbálnu komunikáciu. Ide o to, aby vedomosti, ktoré žiak nadobúda v jazykovom vyučovaní vedel konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch (medzi predmetové vzťahy).

Pozitíva zážitkového učenia sa prejavujú nasledovne:

- žiak naučené poznatky dokáže intenzívne precítiť a prežívať,
- uspokojujú a aktivizujú sa prirodzené potreby žiakov,
- realizujú sa medzi zložkové a medzi predmetové vzťahy,
- žiak chápe potrebu učiť sa nie pre známky, ale pre život,
- vzťahy u žiakov sa vytvárajú na základe vzájomného dialógu a tímovej práce.

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať:

- metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukázkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe),
- metódy nácvichné – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami) a slohové cvičenia vyššieho typu (štylizačné, textové).

Na základe interakcie medzi účastníkmi edukačného procesu odporúčame metódy:

- 1) dvojpolovej interakcie žiak – obsah (tiché čítanie s porozumením, samostatné riešené jazykové cvičenia, samostatné zhotovovanie projektov, produkčné textové cvičenia),
- 2) trojpolovej interakcie žiak – spolužiaci – obsah (partnerské vyučovanie, práca v skupinách, kooperatívne vyučovanie),
- 3) štvorpolovej interakcie učiteľ – žiak – spolužiaci – obsah (rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, názorno-demonštračné a manipulačné metódy, beseda, debata, diskusia, dramatizácia, tvorivá dramatika, metódy rozvíjania kritického myslenia, zhotovovanie projektov, didaktické hry, metódy využívania IKT,

Na základe cieľovej zameranosti odporúčame metódy:

- 1) utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený induktívny rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, aplikatívne jazykové cvičenia, riadený deduktívny rozhovor, štylizačné cvičenia, cinquain, pojmová mapa,
- 2) rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonematického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, cloze test, výzvovo-otázkové podnety, imitácia hovorená alebo písaná, pantomíma, reprodukcia textu, dramatizácia textu, rôzne dychové,

hlasové a artikulačné cvičenia, cvičenia na funkčné používanie poprijazykových prostriedkov, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, invenčné a selekčné cvičenia (štylizované, brainstorming, zhlukovanie, tvorivá vizualizácia), nácvik konverzačných rituálov, rolový dialóg, rečnícke cvičenia, rôzne námetové hry, situačné a inscenačné metódy, kompozičné cvičenia, kompozično-štylizované cvičenia, tvorivé písanie, metódy úpravy a opravy textov, metódy publikácie žiackych produktov (autorská stolička, príspevky do školského časopisu Kométa, nástenky, autorské knihy),

- 3) formovania komunikačných a osobnostných postojov a hodnôt (komparačné cvičenia, skupinová diskusia, kooperatívne aktivity, voľné písania, tvorivé písanie,
- 4) diagnostikovania komunikačnej kompetencie žiaka (kontrolné jazykové cvičenia, hodnotiaci komplex výzvovo-otázkových podnetov, diagnostické využitie pojmovej mapy, kontrolné testy, participačné pozorovanie, hodnotenie súvislých hovorených a písaných produktov žiaka, portfólio zavedené už od 1. ročníka.

Na základe obsahu odporúčame:

- jazykové cvičenia (výslovnostné, pravopisné, lexikálne, morfológické, syntaktické, kombinované),
- a slohové cvičenia.

Hodnotenie predmetu

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Základným dokumentom, ktorým sa budeme riadiť, sú Metodické pokyny na hodnotenie žiakov ZŠ č. 22/2011. V triedach, v ktorých je väčší počet

žiakov zo SZP učiteľ prihliada na túto skutočnosť. Môže znížiť obsah učiva (maximálne 10 %), náročnosť písomných, kontrolných prác a diktátov. Musí byť však zachovaný predpísaný tematický obsah.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi a pracovníkmi poradenských zariadení,
- e) rozhovormi so žiakom a zástupcami žiaka.

Žiak by mal byť v polročnom hodnotiacom období vyskúšaný aspoň 2-krát ústne, písomne alebo prakticky t. j. pri klasifikácii musí mať minimálne 2 známky z predmetu v každom polroku.

Predmet je v 2. ročníku klasifikovaný.

Učiteľ je povinný viesť evidenciu o každej klasifikácii žiaka.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre 2. ročník základnej školy bude hodnotiť známkou týmito stupňami:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení

javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Diktáty

ročník	počet diktátov
2.	10

Klasifikačná stupnica pre diktáty pre 2. ročník

počet chýb	známka
0 - 2	1
3 - 4	2
5 - 7	3
8 - 10	4
11 a viac	5

Písomné práce

ročník	štvrt'ročné práce	výstupné testy
2.	4	jún

Hodnotenie písomných prác

percentá	známka
----------	--------

100 - 90	1
89 - 75	2
74 - 55	3
54 - 30	4
29 - 0	5

V slovenskom jazyku sa v 2. ročníku sa budú písať pravopisné cvičenia zamerané na upevňovanie preberaného učiva. Pravopisné cvičenia sa neznámujú. Neznámujú sa ani nácvičné diktáty. O správnosti sú žiaci informovaní počtom chýb alebo bodov. Vstupné diktáty a testy neklasifikujeme.

Prierezové témy

Jazyková a slohová zložka

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Slovenčina okolo nás	Slovenčina okolo nás
	Pozdrav, predstavenie	Vieme sa pozdraviť Vieme sa predstaviť
	Písmená	Poznáme písmená
	Predstavenie	Dospelí sa predstavujú
	Nápis	Nápis
	Tykanie a vykanie	Vieme, komu tykáme a komu vykáme
	Rozlúčenie	Vieme sa rozlúčiť
	Hláska a písmeno	Hláska a písmeno
	Rozlišovacie znamienka	Rozlišovacie znamienka Dĺžeň

		Mäkčeň Vokáň Dve bodky
	Prosba a poďakovanie	Vieme poprosiť a poďakovať
	Ospravedlnenie	Vieme sa ospravedlniť
	Rozdelenie hlások	Rozdelenie hlások
	Samohlásky	Samohlásky Samohlásky a, á
	Spoluhlásky	Mäkké spoluhlásky De, te, ne, le, di, ti, ni, li Opakovanie - spoluhlásky
	Veta, slovo, slabika, hláska	Veta, slovo, slabika, hláska
	Formy komunikácie	Dorozumievame sa
	Členenie listu na časti	Píšeme listy
	Vety	Vety Oznamovacie vety Opytovacie vety Rozkazovacie a zvolacie vety Opakovanie - vety
	Píšeme listy	Píšeme listy
	Adresa	Adresa
	Rozprávame rozprávku	Rozprávame rozprávku Ako išlo vajce na vandrovku
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Pozdrav, predstavenie	Vieme sa pozdraviť Vieme sa predstaviť
	Predstavenie	Dospelí sa predstavujú
	Tykanie a vykanie	Vieme, komu tykáme a komu vykáme
	Rozlúčenie	Vieme sa rozlúčiť
	Prosba a poďakovanie	Vieme poprosiť a poďakovať

	Ospravedlnenie	Vieme sa ospravedlniť
	Blahoželanie	Opakovanie – slovo, slabika, hláska
	Píšeme listy	Píšeme listy Adresa
	Vety	Oznamovacie vety Opytovacie vety Rozkazovacie a zvolacie vety Opakovanie - vety
Environmentálna výchova	Rozlišovacie znamienka	Rozlišovacie znamienka Dĺžeň
	Samohlásky	Samohlásky a, á Samohlásky ä Samohlásky e, é Samohlásky i, í Samohlásky y, ý Samohlásky o, ó Samohlásky u, ú Opakovanie - samohlásky
	Dvojhĺásky	Dvojhĺásky
	Spoluhlásky	Mäkké spoluhlásky Tvrde spoluhlásky Tvrde spoluhlásky d, t, n, l Mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž Mäkké spoluhlásky c, dz, j Mäkké spoluhlásky ď, ť, ň, ľ
	Veta, slovo, slabika, hláska	Jednoslabičné slová
	Vety	Vety Opakovanie - vety
	Adresa	Adresa
	Píšeme listy	Píšeme listy

	Rozprávame rozprávku	Rozprávame rozprávku Ako išlo vajce na vandrovku
	Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás	Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás Čo sme sa naučili
Mediálna výchova	Hláska a písmeno	Hláska a písmeno
	Rozlišovacie znamienka	Dĺžeň Mäkčeň Vokáň Dve bodky
	Formy komunikácie	Dorozumievame sa
	Adresa	Adresa
Multikultúrna výchova	Pozdrav, predstavenie sa	Vieme sa pozdraviť
	Samohlásky	Samohlásky u, ú
	Spoluhlásky	Opakovanie - spoluhlásky
	Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás	Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Rozlišovacie znamienka	Vokáň
	Dvojhlásky	Dvojhlásky
	Spoluhlásky	Mäkké spoluhlásky
	Formy komunikácie	Dorozumievame sa
	Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás	Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás
Dopravná výchova	Tykanie a vykanie	Vieme, komu tykáme a komu vykáme
	Formy komunikácie	Dorozumievame sa
	Vety	Oznamovacie vety
Ochrana života a zdravia	Hláska a písmeno	Hláska a písmeno
	Rozlišovacie znamienka	Rozlišovacie znamienka
	Prosba a poďakovanie	Vieme poprosiť a poďakovať sa
	Ospravedlnenie	Vieme sa ospravedlniť
	Rozdelenie hlások	Rozdelenie hlások

	Samohlásky	Samohlásky a, á Samohlásky o, ó Opakovanie - samohlásky
	Spoluhlásky	Tvrde spoluhlásky d, t, n, l Mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž De, te, ne, le, di, ti, ni, li Opakovanie - spoluhlásky
	Veta, slovo, slabika, hláska	Jednoslabičné slová
	Vety	Oznamovacie vety Rozkazovacie, zvolacie a želacie vety
	Rozprávame rozprávku	Rozprávame rozprávku
	Rozprávanie	Čo sme sa naučili

Čítanie a literárna výchova

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Prichádza jeseň	Kde bolo, tam Ľudová riekanka Žltá jeseň Bubák Pojmy: čitateľ
	Ľudia a ich zvieratá	Tuláčik a Klára Martuška a somárik
	Ide zima	Sklár čarodej Príprava na zimný spánok Ako Jožko Pletko poobliekal všetko Ľudové hádanky
	Koľko dní je do Vianoc?	Hádanky

Výchova k manželstvu a rodičovstvu		O vianočnom stromčeku Pojmy: zdobneniny
	Fašiangové časy	Fašiangy, Turíce Zázračná muzika Saxofón, ktorý dostal nádchu Bláznivá metelica
	Z rozprávky do rozprávky	Medovníková chalúpka Janko Hraško
	Keď slnce zasvieti	Na smolu Vyčítanky Pojmy: vyčítanka
	Kopem, kopem v záhradke	Ako Jožko Pletko zasadiť chcel všetko O Troch grošoch Rozprávka o repe Jarný podvečer v lese
	Moja mama, mamička	O uspávanke Dobrá chuť Mamičkino pod'
	Svet je hore nohami	Reklama O načisto obrátenej krajine
	Kde je moje miesto?	Papier znesie všetko O lietajúcom papieri O červenom smreku Pojmy: noviny, časopisy
	Svet je pestrý ako dúha	Niekde v Austrálii Všetky deti sveta Farebný svet Neposedná Li

Environmentálna výchova	Škola volá	September Dobrá škola Upratovačka a rozhadzovači Pojmy: text, báseň, nadpis Vtáčiky Vladko, kde si? Pojmy: spisovateľ
	Prichádza jeseň	Lastovičie rozprávky Kvapôčky Pojmy: ilustrácia Kto vyplazuje oči Ako sa mrkva dožila najväčšej zimnej krásy Ľudové hádanky Hruška Ga-ga-ga-ga-gaštany
	Ľudia a ich zvieratá	Budkáčik a Dubkáčik Tuláčik a Klára Martuška a somárik Starý Bodrik a vlk Rozprávka o básniacom koníkovi Pojmy: rozprávka
	Ide zima	Ide zima Pod tým naším okienečkom Húsky Najsladšia mandarínka Sklár čarodej Príprava na zimný spánok Ako Jožko Pletko poobliekal všetko Ľudové hádanky
	Keď je noc	Mesiačikove úbehy

		<p>Hviezdy Uzimená nočná Ufák</p>
	Koľko dní je do Vianoc?	<p>O vianočnej mame Čo sa kapry rozprávali Ako sme čakali Vianoce Hádanky O vianočnom stromčeku Pojmy: zdobneniny</p>
	Fúka do komína...	<p>Meluzína Január Kominári – čierni chlapci Studená návšteva Snehový Hektor Tak, tak, tak sejú mak Jarabina Hýle</p>
	Fašiangové časy	<p>Fašiangy, Turíce Zázračná muzika Saxofón, ktorý dostal nádchu Bláznivá metelica Medveď a líška Spievajte si, spievajte; Spievanky, spievanky On nič, on muzikant Tancuj, tancuj; Bodaj by vás Pojmy: ľudová pieseň</p>
	Stopy v snehu	<p>Mňau, mňau, mňau... Žart Psia búdka – môj hrad Bim – bom (detská hra) Škorec výletník</p>

	Z rozprávky do rozprávky	O nepodarených kozliatkach Kto sa koho naľakal Líštička a hlaváč
	Keď slnce zasvieti	Keď slnce zasvieti Kukulienka Čin – Čin Marec Pojmy: kniha, knižnica
	Svet je hore nohami	Ako si mačky kúpili televízor Lenivé žabky
	Kde je moje miesto?	Papier znesie všetko O lietajúcom papieri O červenom smreku Pojmy: noviny, časopisy Záružlie Ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva Lesík
Multikultúrna výchova	Svet je pestrý ako dúha	Niekde v Austrálii Všetky deti sveta Farebný svet Neposedná Li Fumiko Jedna malá pásikavá Ako čert maľoval Ako sa Gul'koBombuľko narodil a ako sa stratil Ako čerešne oklamali chlapca Najväčšie zrkadlo Všade dobre, doma najlepšie Najvzácnejší dar Júnové vráta

Mediálna výchova	Koľko dní je do Vianoc?	O vianočnej mame Čo sa kapry rozprávali Ako sme čakali Vianoce
	Fašiangové časy	Spievajte si, spievajte; Spievanky, spievanky On nič, on muzikant Tancuj, tancuj; Bodaj by vás Pojmy: ľudová pieseň
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Škola volá	Škola Slovenčina Materinská reč
	Koľko dní je do Vianoc?	Hádanky O vianočnom stromčeku Pojmy: zdobneniny
	Fašiangové časy	Fašiangy, Turíce Zázračná muzika Saxofón, ktorý dostal nádchu Bláznivá metelica Medveď a líška
	Keď slnce zasvieti	Veľká noc Veľkonočný ježko z obilia Rozprávka o maľovanom vajíčku Pojmy: bábkové divadlo, bábka
Dopravná výchova	Škola volá	Vtáčiky Vladko, kde si? Pojmy: spisovateľ
	Stopy v snehu	Sánkovačka Snežná tabuľa Nenápadný zdravotník Ako si zima našetrila snehu Pätnásť múdrych doktorov

	Z rozprávky do rozprávky	Medovníková chalúpka
	Kde je moje miesto	Záružlie Ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva Lesík
	Svet je pestrý ako dúha	Niekd v Austrálii Všetky deti sveta Farebný svet Neposedná Li
Ochrana života a zdravia	Prichádza jeseň	Kto vyplazuje oči Ako sa mrkva dožila najväčšej zimnej krásy Ľudové hádanky Hruška Ga-ga-ga-ga-gaštany
	Ide zima	Ide zima Pod tým naším okienečkom Húsky Najsladšia mandarínka Sklár čarodej Príprava na zimný spánok Ako Jožko Pletko poobliekal všetko Ľudové hádanky
	Fúka do komína...	Meluzína Január Kominári – čierni chlapci Studená návšteva
	Stopy v snehu	Sánkovačka Snežná tabuľa Nenápadný zdravotník Ako si zima našetrila snehu Pätnásť múdrych doktorov

	Z rozprávky do rozprávky	Medovníková chalúpka
	Svet je hore nohami	Reklama O načisto obrátenej krajine
	Kde je moje miesto?	Papier znesie všetko O lietajúcom papieri O červenom smreku Pojmy: noviny, časopisy

Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

autor	učebnica/iný učebný zdroj
E. DIENEROVÁ, M. NOSÁĽOVÁ, Z. HIRSCHNEROVÁ,	Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ
E. NGUYENOVÁ	Slovenský jazyk 2 Nezábudka
E. DIENEROVÁ, M. NOSÁĽOVÁ, A. HIRKOVÁ	Čítanka pre 2. ročník ZŠ
	detské časopisy
	knihy zo školskej knižnice
	Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax
	slovníky
	odborné časopisy napr. NOTES (Nové osvedčené tvorivé efektívne stratégie)
	webové stránky

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.